

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 12 czerwca 2020 r.

Pozycja 175

POSTANOWIENIE z dnia 22 kwietnia 2020 r. Sygn. akt Ts 51/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz – przewodniczący
Leon Kieres – sprawozdawca
Piotr Pszczółkowski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 21 maja 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 25 marca 2018 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 394 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, ze zm.; dalej: k.p.c.) w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia do sądu drugiej instancji postanowienia w przedmiocie skargi na czynności komornika oraz zgodność art. 767^{3a} k.p.c. w zakresie zwrotu „jako sąd drugiej instancji” z art. 10 ust. 2, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2, art. 176 ust. 1 w związku z art. 2 art. 176 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Postanowieniem z 21 maja 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze dalszego biegu. Postanowienie doręczono pełnomocnikowi skarżącego 27 maja 2019 r. Pismem z 30 maja 2019 r. (data nadania), skarżący wniósł na to postanowienie zażalenie, domagając się jego uchylenia w części, w jakiej odmawia nadania skardze dalszego biegu w zakresie zarzutu niekonstytucyjności art. 767^{3a} k.p.c.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393, dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału

Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał w składzie trzech sędziów rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. W postanowieniu z 21 maja 2019 r. Trybunał stwierdził, że wniesiona skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 53 ust. 1 pkt 1-2 u.o.t.p. TK i na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK odmówił nadania skardze dalszego biegu z następujących powodów.

2.1. Skarżący zakwestionował taką normę prawną, której zaskarżony art. 394 § 1 k.p.c. nie zawiera, dlatego przepis ten nie stanowił podstawy wydania ostatecznego orzeczenia. Badana skarga nie zawiera również żadnych argumentów przemawiających za tym, że przedmiotem tego zarzutu jest pominięcie prawodawcze, które wyjątkowo może stać się przedmiotem kontroli konstytucyjności (zob. wyrok z 18 czerwca 2013 r., sygn. SK 1/12, OTK ZU nr 5/A/2013, poz. 70). Z tego względu skarga w zakresie, w jakim kwestionuje konstytucyjność art. 394 § 1 k.p.c., nie spełnia określonego w art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK wymogu zakwestionowania przepisu prawa stanowiącego podstawę ostatecznego orzeczenia o konstytucyjnych wolnościach lub prawach skarżącego.

2.2. Natomiast kwestionowany art. 767^{3a} k.p.c. został zastosowany w sprawie w inny sposób niż wskazał to skarżący. Po pierwsze, funkcja odwoławcza – wbrew twierdzeniom skarżącego – nie została powierzona temu samemu sądowi, który wydał zaskarżony akt prawny. Pierwsze postanowienie wydał bowiem referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym. Natomiast po wniesieniu skargi na to orzeczenie, kolejne postanowienia wydawał Sąd Rejonowy – w składzie jednego sędziego – działający jako sąd drugiej instancji. Po drugie, wniesiona przez skarżącego skarga na czynność komornika została przez referendarza sądowego odrzucona, a nie oddalona. Z tego względu skarga w zakresie, w jakim kwestionuje konstytucyjność art. 767^{3a} k.p.c., nie spełnia określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK wymogu wskazania sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego w sprawie zakończonej wydaniem ostatecznego rozstrzygnięcia.

3. W zażaleniu skarżący podniósł, że przedmiotem jego zarzutu jest niekonstytucyjność art. 767^{3a} k.p.c. w zakresie zwrotu „jako sąd drugiej instancji”. Uzasadniając ten zarzut wyjaśnił, że przepis ten „powierza funkcję odwoławczą temu samemu sądowi, który orzekał w sprawie po raz pierwszy”.

Należy więc przypomnieć, że zgodnie z art. 67 ust. 1 u.o.t.p. TK Trybunał jest co do zasady związany zakresem zaskarżenia wskazanym w skardze konstytucyjnej. Zakres zaskarżenia obejmuje także sformułowanie zarzutu niekonstytucyjności (art. 67 ust. 2 u.o.t.p. TK). Skarga powinna zawierać wskazanie sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu z tymi wolnościami lub prawami, z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie (art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p. TK). Trybunał związany granicami skargi nie może rozszerzać lub modyfikować istoty zarzutu skargi.

Skarżący nie kwestionuje uprawnień referendarza sądowego do wydania postanowienia o odrzuceniu skargi dłużnika na czynność komornika. Kwestionuje natomiast

możliwość poddania orzeczenia referendarza sądowej kontroli na podstawie stosowanych odpowiednio przepisów o zażaleniu.

Jednak ani skarga konstytucyjna, ani wniesione zażalenie nie wyjaśniają, z jakich względów sprawowanie sądowej kontroli nad działalnością orzeczniczą referendarza sądowego – na podstawie przepisów o zażaleniu – naruszyło konstytucyjne wolności lub prawa skarżącego. Ostatecznie skarżący poddał bowiem sądowej kontroli wydane w jego sprawie orzeczenie referendarza, uzyskując prawomocne orzeczenie sądowe.

Tak więc ani skarga, ani zażalenie nie zawierają żadnych argumentów, uprawdopodobniających zarzut niekonstytucyjności art. 767^{3a} k.p.c. w kwestionowanym zakresie. Nie określają także sposobu, w jaki przepis ten – stanowiąc podstawę postanowienia sądu pierwszej instancji – naruszył konstytucyjne wolności lub prawa skarżącego.

Z tych względów badana skarga w zakresie, w jakim kwestionuje konstytucyjność art. 767^{3a} k.p.c. nie spełnia określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK wymogu określenia sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego w sprawie zakończonej wydaniem ostatecznego rozstrzygnięcia. Wniesione zażalenie nie podważyło tego ustalenia.

4. W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.